

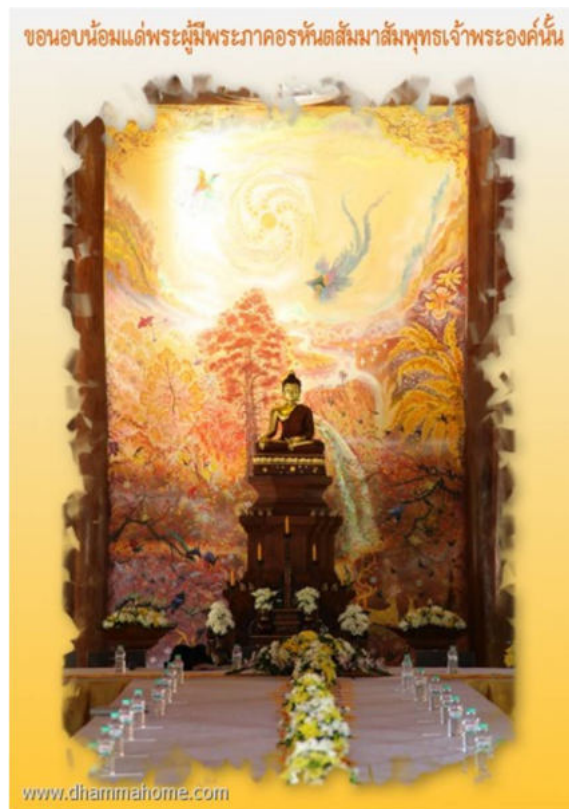
ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ เรือนทองทิพย์ จ.เชียงราย
๒๙ มกราคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

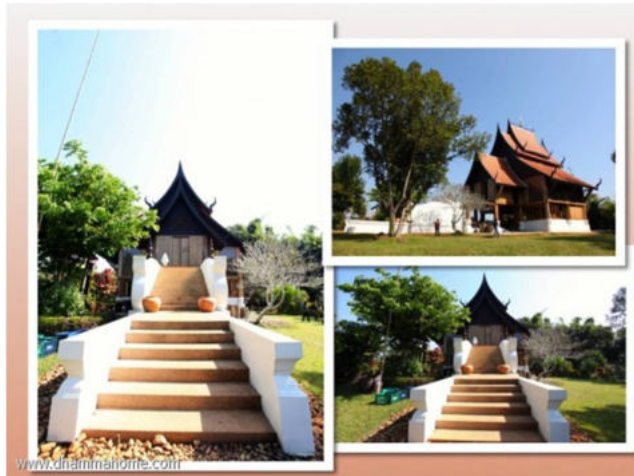
ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ เรือนทองทิพย์ จ.เชียงราย ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น



เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร มี คุณนีน่า วัน กอร์คอม อาจารย์ธีรพันธ์ ครอบงุมุทธ อาจารย์ธิดารัตน์ หอมจันทร์ อาจารย์วิชัย เฟื่องพูนวกิจ และอาจารย์คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจาก คุณอมรา พวงชมพู กรรมการผู้จัดการบริษัท

สยามเอนด์ จำกัด ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเสื้อแบรนด์ดังยี่ห้อ “แดงโม” และเจ้าของเรือนทองทิพย์ จังหวัดเชียงราย เพื่อไปสนทนาธรรม ณ เรือนทองทิพย์ เลขที่ ๓๓๓ หมู่ ๑ บ้านหนองด่าน ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย



"เรือนทองทิพย์" เป็นเรือนที่ออกแบบโดย คุณถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญในด้านจิตรกรรม ภูมิภากรรม วรรณกรรม และสถาปัตยกรรม ผู้มีชื่อเสียงของไทย

การเดินทางมาสนทนาธรรม ณ สถานที่นี้ เป็นการเดินทางที่ต่อเนื่องจากการสนทนาธรรมประจำปี ที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ หลังการสนทนาธรรมที่เชียงใหม่ คณะของท่านอาจารย์ได้เดินทางต่อไปยังเชียงราย ท่ามกลาง



อากาศที่เย็นสบายยามค่ำ เมื่อถึงเชียงราย ได้แวะรับประทานอาหารเย็น ณ ร้านมูมไม้ ร้านอาหารที่มีบรรยากาศและกลิ่นอายของเรือนไม้ทางภาคเหนือ ดีมาก ๆ ครับ





ข้าพเจ้าคิดพิจารณาอยู่บ่อย ๆ ถึงการได้รับผลของกรรมของบุคคล กล่าวคือ ทั้งผลของกุศลกรรม และอกุศลกรรม ที่บุคคลได้กระทำไว้ในสังสารวัฏฏ์ การได้เดินทางติดตามคณะฯ ของท่านอาจารย์มาที่จังหวัดเชียงรายในครั้งนี้ โดยส่วนตัวก็มีเหตุให้พิจารณาบ่อย ๆ ถึงการได้รับผลของกุศลกรรมที่ดี กล่าวคือ นอกจากจะได้ฟังและเข้าใจพระธรรมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอดเยี่ยมที่สุดในชีวิตแล้ว ยังได้รับประทานอาหารอร่อย ๆ มากมายหลายชนิด ได้รื่นรมย์กับทัศนียภาพสองข้างทาง บนรถบัสปรับอากาศคันใหม่และหรูหรา สะดวกสบายมาก และแวะพักชมสถานที่ซึ่งทางผ่าน

หากไม่ใช่เพราะบุญที่ได้กระทำไว้แต่ปางก่อน ไหนเลยจะได้มีโอกาสได้พบเห็นสิ่งเหล่านี้ ท่ามกลางกัลยาณมิตร ที่เป็นปัจจัยให้มีการได้ฟังและเข้าใจพระธรรมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดที่เคยคิดบ่อย ๆ ว่า ถ้าจะชวนขวายเพื่อการมาท่องเที่ยวเช่นนี้ โดยปราศจากเป้าหมายหลัก คือ การได้ฟังพระธรรมและการได้มีโอกาสทำงานด้วยแล้ว ก็คงจะไม่มา หรือไม่ชวนขวายที่จะมา

เหมือนเช่นแต่ก่อน ที่ยังไม่ได้ศึกษาพระธรรม คิดอยู่บ่อย ๆ ถึงพระคุณของท่านอาจารย์ ที่ให้มีโอกาสได้เข้าใจความจริงขึ้นทีละเล็กทีละน้อย ทุกครั้งที่ได้ฟังท่านบรรยายด้วยความเมตตาอย่างยิ่งต่อทุกคนที่ได้ฟัง ให้เห็นถึงผู้มีสาระของการได้มีชีวิตอยู่ เพื่อ

การได้เข้าใจพระธรรมเป็นสำคัญ หากมิใช่เพราะท่านอาจารย์ ก็คงนอนอยู่บ้านเหมือนเคย ตื่นเช้าขึ้นมารับประทานอาหาร ทำงานหาเงิน (เดี๋ยวนี้ไม่ได้หาแล้ว ขอคุณภรรยา ใช้จ่ายวัน ๆ) เย็นลงก็เข้านอนเหมือนกันทุกวัน มีหรือที่จะได้ออกมาเห็นความสวยงาม รื่นรมย์ ลิ้มรสอาหารอร่อย ๆ พักในที่พักแสนสวย หลายครั้งที่คิดว่า เราเองก็ไม่ได้มีเงินทองมากมายเช่นที่ใคร ๆ มี แต่มีความสุขเหลือประมาณ และเพิ่มขึ้นในทุก ๆ วัน ก็ด้วยพระคุณหาที่สุดมิได้ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่ได้ให้สิ่งที่มีค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินแล้วแต่ใดในโลก คือ ความเข้าใจพระธรรม ความจริงของสิ่งที่มีจริงในขณะนี้ จากการตรัสรู้และทรงแสดงของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นสาระเดียว ที่มีค่าที่สุดของการได้มีชีวิตอยู่



ภาพพี่เผ่าทิพย์ มอนเทนดอน ผู้ประสานงาน
ในการจัดสนทนาธรรมในครั้งนี้

หลังรับประทานอาหารค่ำที่ร้านมุมไม้ ร้านอาหารอร่อยในบรรยากาศรื่นรมย์ของเชียงรายแล้ว คณะของเราได้เดินทางเข้าพัก ณ โรงแรมคำธนา เดอะโคโลเนียล ไฮเต็ล เป็นโรงแรมที่ไม่ใหญ่โตนัก แต่มีที่พักที่สวยงาม หรรษา และสะดวกสบาย มาก ๆ ครับ



ลงรูปสวยงามหลายรูป ไม่ได้คำจั่งอะไรจากทางโรงแรมหรอคะครับ เห็นว่าสวยดี น่าพัก เพื่อท่านผู้อ่านเดินทางไปเชียงราย ก็ลองพิจารณาดูเป็นทางเลือกนะคะครับ และขอกราบอนุโมทนาคุณอมรา พวงชมพู ที่เอื้อเฟื้อค่าที่พักทั้งหมดแก่คณะฯ ในครั้งนี้ครับ

อนึ่ง แม้ว่าการเดินทางในครั้งนี้จะสะดวกสบาย อันเป็นกุศลวิบากที่ได้รับ แต่ก็มิออกุศลวิบากตามสมควร กล่าวคือ ยามดึกตื่นเที่ยงคืน ผู้เข้าพักส่วนใหญ่ที่ทางพนักงานเล่าให้ฟังว่า เป็นเยาวชนคนหนุ่มสาวจากแถว ๆ ประเทศอิสราเอล ที่ชอบมาท่องเที่ยวป่าเขาลำเนาไพร ขึ้นช้าง ลงม้า บุกป่า ฝ่าดง ที่นี่ มักส่งเสียงดัง วังกันโครมคราม หลังการเดินทางเที่ยวในเมืองยามดึก และมักกลับมาตอนเที่ยงคืน แต่ก็เป็นที่เข้าใจได้สำหรับคนที่เคยมีชีวิตในวัยรุ่นกับเพื่อนฝูงที่สนุกสนานเฮฮามาอย่างซ้ำพเจ้า อีกอย่างก็แค่เสียง ที่เกิดขึ้น ปรากฏ และดับไป แม้ว่าจะยังไม่รู้จริง ๆ เช่นนั้น แต่มันคงขึ้น และโน้มไปสู่ความเข้าใจ จากการที่ได้ฟังมาว่า เพียงเกิดขึ้น ปรากฏ และดับไป



การเดินทางมาที่เชียงรายในครั้งนี้ได้รับการประสานงานจากพี่เผ่าทิพย์ มอนเทนดอน ซึ่งเป็นเพื่อนกับคุณอมรา พวงชมพู ซึ่งท่านเป็นผู้ฝึกฝนใจในพระศาสนา พี่เผ่าทิพย์เล่าว่า ท่านชอบทำบุญมาก ชอบที่จะบริจาคทรัพย์เพื่อเกื้อกูลวัดต่าง ๆ ในประเทศ เมื่อทราบว่าท่านอาจารย์จะเดินทางไปสนทนาธรรม ที่จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้แจ้งความประสงค์แก่พี่เผ่าทิพย์ เพื่อขอกราบเรียนเชิญท่านอาจารย์ ไปสนทนาธรรมต่อ ที่เรือนทองทิพย์ จังหวัดเชียงราย ซึ่งท่านซื้อไว้จากคุณถวัลย์ ดัชนี เมื่อไม่นานมานี้

การเดินทางมาพร้อมทุก ๆ ท่านที่จังหวัดเชียงรายในครั้งนี้ ทำให้ได้เห็นภาพชีวิตของแต่ละท่าน ในหลาย ๆ อริยาบถ โดยเฉพาะคุณนีน่า วันกอร์คอม ชาวฮอลแลนด์ ที่ศึกษาพระธรรมกับท่าน



อาจารย์มานานถึงสี่สิบกว่าปีแล้ว ตัวท่านและ
สามีซึ่งเข้ามาทำงานเป็นอุปทูตที่เมืองไทยใน
สมัยนั้น ได้พบและศึกษาพระธรรม จากท่าน
อาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ตั้งแต่สมัยที่
ท่านอาจารย์บรรยายที่วัดมหาธาตุฯ ปัจจุบัน
ท่านพำนักอยู่ที่เนเธอร์แลนด์ (ฮอลแลนด์) และ
มักเดินทางมาร่วมการสนทนาธรรม ทั้งที่
เวียดนามและไทยเป็นเวลานานนับเดือน ในปี
หนึ่ง ๆ ท่านกล่าวว่า คนไทยโชคดีที่ได้ฟังพระ
ธรรมโดยตรงจากท่านอาจารย์ สำหรับตัวท่าน
เองต้องอาศัยฟังจากเทป เมื่อมาเมืองไทย ทุก
คนจะเห็นภาพประทับใจในขณะที่ฟังธรรมของ

คุณนี้น่าบอย ๆ ขณะที่ฟัง ในมือของคุณนี้น่าจะถือเครื่องบันทึกเสียง หรือไม่ก็วางไว้
ใกล้ ๆ ตลอดเวลา ท่านมีผลงานการเขียนหนังสือธรรมะภาษาอังกฤษหลายเล่ม บาง
เล่มได้รับการแปลต่อเป็นภาษาไทย ภาษาเวียดนาม และภาษาอื่น ๆ ด้วย เช่น พระ
อภิธรรมในชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวัน เข้าใจธรรม เป็นต้น ได้
เห็นคุณนี้น่าเดินออกกำลังกายหลังรับประทานอาหารอยู่หลาย ๆ รอบแล้ว ทำให้นึกถึง
คำพูดของหลาย ๆ ท่าน ที่กล่าวถึง การมีชีวิตอยู่เพื่อการเข้าใจธรรมะครับ





ภาพคุณน้า วัน กอร์คอม



ภาพพี่เดือนฉาย คำอำนวย
ผู้จัดทริปสนทนาธรรมในที่ต่าง ๆ
ผู้มากด้วยเมตตา



หลังอาหารทุกคนเก็บ
กระเป๋าเช็คเอาท์ออก
จากโรงแรมเพื่อเดิน
ทางไปสนทนาธรรม ณ



เรือนทองทิพย์ เมื่อพูดถึงเรื่องกระเป๋า ก็มีเรื่อง
ตื่นเต้น ที่เป็นอุกฤษวิบากของข้าพเจ้าและอีกสอง
สามท่าน เนื่องจากรถตู้ที่จะพาคณะบางส่วนไปขึ้น
เครื่องบินที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำกระเป๋าของ
ข้าพเจ้า คุณนภา คุณปริญญา และคุณเบญจมาศ
ติดรถไปด้วย พี่เดือนฉาย ผู้จัดทริปสนทนาธรรมผู้
ใจดี ใจเย็น มากด้วยเมตตาและความสามารถ ยาก
ที่จะหาใครเสมอเหมือนได้ เพราะทุกคนย่อมรู้ว่า คน
มาก ๆ ปัญหาย่อมมีมากมายเช่นกัน

เมื่อทราบปัญหาพี่เดือนฉายก็พยายามอย่าง
สุดความสามารถที่จะได้กระเป๋ากลับมา เนื่องจาก

ข้าพเจ้าและท่านอื่น ๆ ที่กล่าวนั้น จะขึ้นเครื่องที่สนามบินเชียงรายในตอนเย็น เมื่อทราบว่ากระเป๋าดูเดินทางติดรถไปเชียงใหม่แล้ว และไม่สามารถวนรถกลับมาคืนได้ เนื่องจากต้องรีบไปส่งท่านที่จะขึ้นเครื่องให้ทัน หนึ่งในจำนวนนั้นคือคุณเล็ก สุรภา ที่กรุณาช่วยนำของสำคัญ คือ กุญแจรถของพี่ปริญญ์ ซึ่งอยู่ในกระเป๋าดูเดินทาง กลับมาฝากไว้ให้ที่สนามบินดอนเมือง ส่วนกระเป๋าดูเดินทางทั้งหมดนั้น คุณแจ๊คได้นำไปฝากไว้ที่พี่ชุมพรที่เชียงใหม่ โดยข้าพเจ้าได้ติดต่อเพื่อนที่อยู่ที่เชียงใหม่ให้นำส่งโดยบริษัทรับส่ง



มายังร้านของคุณแอ้ว ที่เคยใช้บริการบ่อย ๆ อยู่แล้ว และเมื่อได้กระเป๋าแล้ว คุณประกิตสามีที่แสนดีของคุณแอ้ว ก็กรุณานำมาส่งให้ข้าพเจ้าถึงที่บ้านเลยทีเดียว



ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่เมตตาให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือในครั้งนี้นะครับ การมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในชีวิตจะเป็นสิ่งที่พิสูจน์ความเข้าใจธรรมะที่มั่นคงขึ้น และย่อมเป็นผู้ตรง ที่รู้ตนเองว่า ขณะที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น มีความรู้สึกเช่นไร หวันไหวไปกับกำลังของกิเลสมากน้อยประการใด ก็ย่อมจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการพิจารณา ไม่มากก็น้อย และประโยชน์สูงสุด คือ เข้าใจจริง ๆ ว่าทุกขณะที่เกิดขึ้น เป็นไปนั้น เป็นแต่ธรรม "ไม่ใช่เรา"





เนื่องจากการมาสนทนาธรรม ที่ จังหวัดเชียงรายของท่านอาจารย์ในครั้งนี้ เป็นไปกับกุศลศรัทธาอย่างยิ่งของท่าน เจ้าของบ้าน คือ คุณอมรา พวงชมพู ซึ่งท่าน ได้กล่าวว่าเป็นการจัดเตรียมสถานที่ ด้วย ความศรัทธาอันอบอุ่นเคารพต่อท่าน อาจารย์ ที่ให้ความเมตตาเดินทางมาในครั้งนี้ และจากความรู้สึกของข้าพเจ้าเอง ที่ได้ฟัง ความการสนทนาที่เป็นไปด้วยความ ปรารถนาดี ที่จะให้ทุก ๆ ท่านที่ได้ฟัง ได้มี ความเข้าใจพระธรรมที่ถูกต้องจริง ๆ ซึ่ง ข้าพเจ้ารับรู้ได้ถึงความเมตตาปรารถนาดี นั้นของท่านผู้มีนามว่า ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ในชาตินี้ ในระหว่างที่ท่าน อาจารย์กล่าวแสดงความจริง ที่พระสัมมา สัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ และทรงแสดงไว้ ด้วย ความเมตตา เป็นมิตร เป็นเพื่อนที่หวังดี โดย

ไม่มีสิ่งใดแอบแฝงเลยนั้น ครั้งนี้ เป็นครั้งที่ทำให้ข้าพเจ้า ไม่เดินเข้าไปบันทึกภาพใกล้ ๆ บ่อย ๆ เหมือนที่เคย เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นการรบกวนการฟังได้ ซึ่งจะเป็นการเสีย ประโยชน์ของทุก ๆ ท่าน ที่กำลังต้องอาศัยการฟังด้วยดี ด้วยการพิจารณา เข้าใจจริง ๆ

ในสิ่งที่ได้ฟัง ทั้งหมดคือประโยชน์ที่บุคคลจำนวนน้อยในสังสารวัฏฏ์ จะพึงได้รับ เนื่องจาก ธรรมะ ไม่สาธยายแก่บุคคลโดยทั่วไป ที่มีได้สะสมบุญไว้แต่ปางก่อน จึงยากที่จะได้พบ และแม้ว่าได้พบแล้ว ก็ยังยากที่จะเข้าใจได้ และหากไม่มีศรัทธาที่มั่นคงพอ ย่อมจะเป็นบุคคลที่ถูกโลภะ ความติดข้อง ความต้องการ ชักนำด้วยความมีกำลัง ให้ไปทำสิ่งอื่น ที่ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ได้ถูกต้อง ตรงตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดงหนทางไว้ จนกระทั่งกลายเป็นผู้หันหลังให้พระสัทธรรม ไม่สามารถที่จะได้พบได้เจอกับพระธรรมอีกเลย นี่เป็นสิ่งที่น่ากลัวอย่างยิ่ง แก่ผู้ที่ไม่รู้ว่า ตนเองไม่รู้ และประมาทในพระธรรมอันลึกซึ้งยิ่ง



จากที่ได้กล่าวแล้ว ถึงกุศลศรัทธาของคุณอมรา พวงชมพู ที่มีต่อท่านอาจารย์ และเมื่อข้าพเจ้าได้กลับมาถอดเทปการสนทนาเพื่อลงกระทู้ก็พบว่า ควรที่จะได้นำลงความการสนทนาบางตอนดังกล่าว โดยครบถ้วนตามสมควร เพื่อประโยชน์แก่ท่านผู้ที่ได้ติดตาม

อ่านและพิจารณา เพื่อความเข้าใจที่มั่นคงขึ้น และเป็นผู้ที่ละเอียดกับทุกคำที่ได้ยิน ไม่เผลอ โดยคิดว่าเข้าใจแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกในความเมตตาของท่านอาจารย์ ที่กล่าวเตือนถึง ความอดทนและความเพียร ซึ่งจะเป็นบารมี ที่จะยังบุคคลให้ถึงฝั่งได้ในวันหนึ่ง แม้แสนไกล

ขอนำความการสนทนาในวันนั้น ซึ่งท่านอาจารย์ได้สนทนากับคุณชลิต ขวลิต อังกูร ช่างภาพหนุ่มผู้มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย ที่มีโอกาสได้สนทนาธรรมกับท่านอาจารย์ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นตอนที่จะเป็นประโยชน์ โดยเฉพาะแก่ท่านที่ยังเป็นผู้แสวงหาความจริง ซึ่งย่อมอาจได้รับประโยชน์ ด้วยความเข้าใจ จากการได้อ่านและพิจารณาอย่างช้า ๆ แม้จะเป็นอีกกระทู้หนึ่งที่มีความยาวของข้อความเป็นพิเศษ แต่

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจ และมีศรัทธาที่จะเข้าใจความจริง ของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดงไว้ สำหรับข้าพเจ้าเองก็ชอบที่จะอ่านข้อความการสนทนาซ้ำแล้วซ้ำเล่า



นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ





ท่านอาจารย์ :

เมื่อกี้นี้ได้สนทนาบ้าง (คุณชลิต) จะมาร่วมสนทนาด้วยไหม? ที่จริงก็ไม่ใช่ชั้นเรียนเลย เป็นการสนทนาธรรมระหว่างผู้ที่ได้ยินได้ฟังพระธรรม แล้วก็รู้ว่า ยังได้ยินน้อยมาก แล้วก็เข้าใจคำนั้นแค่ไหน? เพราะฉะนั้น ก็ธรรมดาๆ สนทนาธรรมจริง ๆ ถ้าเป็นชั้นเรียนก็คงจะเบื่อ แต่ว่า ถ้าเป็นการสนทนาธรรม ก็ไม่ว่าใครจะสนใจอะไร ในทางพระพุทธศาสนา ทางธรรมะ ก็มีคำตอบ คุณชลิตนะคะ ไม่ได้เข้าชั้นเรียนนะคะ สนทนาธรรมคะ



- คุณชลิต :** ผมอยากจะรู้เฉย ๆ ครับว่า เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเราปฏิบัติ
ดี ปฏิบัติชอบ แล้วก็ที่เราทำอยู่ มันถูกต้องจริง ๆ
- ท่านอาจารย์ :** น่าสงสัย แล้วใครจะตอบ?
- คุณชลิต :** นี่แหละครับ (หัวเราะ)
- ท่านอาจารย์ :** พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องไม่ใช่คนอื่น เพราะ "คนอื่น" รู้
ไม่ได้เลย เพราะเขาบอกให้เราเป็นเรา ทำอย่างนั้น ทำ
อย่างนี้ เราก็เลยเชื่อ เพราะ "เขาบอก" แต่จริง ๆ แล้ว
ไม่ใช่เลย พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ความจริง ซึ่งคน
อื่นไม่รู้ จึงบอกอย่างที่เราองค์ตรัสบอกไม่ได้เลยสักคน
จนกว่าจะได้ฟังพระธรรม "เริ่มต้น" จากคำว่า "ธรรมะ" ไม่
ประมาณ "คำนี้" ความหมายของธรรมะตั้งแต่ไม่เข้าใจเลย
จนกระทั่ง "ฟัง" เข้าใจขึ้น จนถึงความเป็นพระอรหันต์ ก็
คือ รู้แจ้งสภาพของธรรมะ



เพราะฉะนั้น "ธรรมะ" คือ สิ่งที่มีจริง ๆ แน่นนอน เราจะไม่
พูดถึงสิ่งที่ไม่มี ไม่มีประโยชน์ เราจะไม่พูดถึงสิ่งที่ยังไม่
เกิดขึ้น ไม่มีประโยชน์ เพราะเหตุว่า ยังไม่เกิด แต่ "สิ่งนี้"
ที่กำลังมี ไม่ว่าอะไรทั้งนั้น ที่คิดว่ามี เรารู้ "ความจริง"
ของ "สิ่งนั้น" หรือยัง? เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง เราทำ
ขึ้นมาได้ไหม? ทำไม่ได้!!! ไม่ให้เกิด ได้ไหม? ไม่ให้มี ก็
ไม่ได้!!! แสดงถึงความเป็น "อนัตตา" เราอาจจะได้ยิน
คำบ่อย ๆ คำว่า "อนัตตา" ชาวพุทธได้ยินมาก หมายถึง

ความว่า "อะ" คือ "ไม่" ไม่ใช่อัตตา ไม่ใช่ตัวตน "ตัวตน" ที่นี้ ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะ ตรงนี้ แต่ อะไรก็ตาม ที่เรา เห็นเป็น "สิ่งหนึ่งสิ่งใด" เห็นเป็นถ้วยแก้ว เห็นเป็นโต๊ะ เห็นเป็นดอกไม้ แสดงว่า เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง แต่ว่า อนัตตา คือ สิ่งที่มีจริงนี้ ไม่ใช่ไม่มี มีแน่ ๆ จะบอกว่าไม่มี ไม่ได้ แต่ มี เมื่อเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย "ได้ยินเสียง" ไหม? ไม่ให้ได้ยิน ได้ไหม?

คุณชลิต :

ไม่ได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะอะไร?

คุณชลิต :

มันเผลอไปได้ยินเอง

ท่านอาจารย์ :

(หัวเราะ) เนี่ยค่ะ แสดงให้เห็นว่า ทั้งหมด ยังเป็น "ความคิดของเรา" อยู่ ยังไม่มั่นคงต่อคำว่า "สิ่งที่มีจริง" เมื่อกี้นี้ ต้องเกิด ห้ามไม่ให้เกิดไม่ได้ แล้วก็ห้ามไม่ให้ ได้ยินก็ไม่ได้ เพราะอะไร? ถ้าจะเข้าใจธรรมะ ที่สำคัญ ที่สุด คือ ต้อง เพราะอะไร? เพราะอะไร? เพราะอะไร? ถึง จะเข้าใจจริง ๆ ถ้าได้ยินแล้วเดินไป ก็ไม่สามารถจะเข้าใจ ได้ เพราะฉะนั้น ห้ามไม่ให้ได้ยิน ได้ไหม?





- คุณชลิต : ไม่ได้ครับ
- ท่านอาจารย์ : ไม่ได้ เพราะอะไร?
- คุณชลิต : เพราะเป็นอนัตตา
- ท่านอาจารย์ : เพราะเป็นอนัตตา เป็นอนัตตาอย่างไร? เห็นไหม? ถ้ามีคำถามไปเรื่อย ๆ จะเริ่มเข้าใจจริง ๆ ในคำว่า "ธรรมะ" ในคำว่า "อนัตตา" แม้แต่สองคำนี้ ก็ต้องเข้าใจ เมื่อไหร่เราพูดถึงเรื่องศรัทธา ใช่ไหม? พอเข้าใจแล้วใช่ไหม? หลายคนพูดถึง ขอดถาม...มีศรัทธา หรือยัง?



- คุณชลิต : มีครับ
- ท่านอาจารย์ : ศรัทธา คือ อะไร?
- คุณชลิต : สำหรับผม คือ ความเชื่อ ครับ
- ท่านอาจารย์ : เชื่อว่า อย่างไร?
- คุณชลิต : เชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธเจ้าครับ

ท่านอาจารย์ : ถ้าเป็นคำสอนอื่น แล้วเชื่อ ตรงกันข้ามกับคำสอนของ
พระพุทธเจ้าเลย เป็นศรัทธา หรือเปล่า?

คุณชลิต : มิอาจมั่งครับ?

ท่านอาจารย์ : หมายความว่า เชื่อในสิ่งที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่ใช่ความ
จริง เชื่ออย่างนั้น ไม่ใช่ศรัทธา



ที่บอกไว้ "ตั้งตนไว้ชอบ" คือ อย่างไร? จากการไม่มีศรัทธา
เป็นผู้มีศรัทธา ต้องหมายความว่า "จิต" ที่ไม่มีโลภะ
โทสะ โมหะ ผ่องใส ที่ได้ยิน "คำจริง" เห็นไหม? แต่
ความผ่องใส หมายความว่า ขณะนั้นไม่มีโลภะ ไม่มีโทสะ
ไม่มีโมหะ ที่ "ได้ฟังคำจริง" พอได้ฟัง "คำจริง" แล้ว มี
ศรัทธา เพิ่มขึ้นไหม?

คุณชลิต : เพิ่มขึ้น ครับ

ท่านอาจารย์ : โดยอย่างไร? ที่ว่าศรัทธาจะเพิ่ม

คุณชลิต : รู้สึกว่า มันเป็นความจริง จริง ๆ ครับ

ท่านอาจารย์ : ค่ะ แล้ว ศรัทธาจะเพิ่มขึ้นได้อย่างไร? ตอนนี้มีศรัทธา
แล้ว ที่จะฟัง ไซ้ไหม? แล้วก็รู้ว่า "จริง" แล้วศรัทธาจะ
เพิ่มขึ้นได้อย่างไร?

คุณชลิต : ศรัทธาจะเพิ่มขึ้นได้อย่างไร?

ท่านอาจารย์ : มีแล้วใช่ไหม? ตอนนี้

คุณชลิต : มีครับ ผมคิดว่า ผมมี

ท่านอาจารย์ : น้อยไหม? หรือว่า พอแล้ว?

คุณชลิต : เขาเพิ่มขึ้นเองมั้ยน่ะ?

ท่านอาจารย์ : เพิ่มขึ้นเอง? อยู่ดี ๆ อะไรก็เกิดขึ้นมาเอง? หรือว่า เพราะ
ไม่รู้ ว่า "มีเหตุ" จึงเข้าใจว่า เพิ่มขึ้นเอง?

คุณชลิต : อาจจะเป็นอย่างหลัง ที่อาจารย์บอก เพราะมันจะไม่ว่า
มันเพิ่มขึ้นเอง

ท่านอาจารย์ : ทุกอย่าง ต้องมีปัจจัย ฟังวันนี้ เข้าใจแค่ไหน? เห็นว่า
เป็นสิ่งที่จริง ถ้าเป็นสิ่งที่จริง จะรู้อย่างนี้นี่ไหม?

คุณชลิต : ได้ครับ

ท่านอาจารย์ : โดยอย่างไรคะ? นี่คือ "ความจริง" รู้อย่างนี้ เพราะ "ได้
ฟัง" ใช่ไหม?

คุณชลิต : ใช่ครับ

ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ถ้าจะ "เพิ่มขึ้น" ก็เพราะ "ได้ฟังเพิ่มขึ้น" หรือ
เปล่า?

คุณชลิต : เป็นไปได้ครับ

ท่านอาจารย์ : ความรู้ที่เพิ่มขึ้น ก็ต้องได้ฟังเพิ่มขึ้น





"ฟัง" แล้วก็ "ไตร่ตรอง" จนกระทั่งเป็น "ความเข้าใจ" ที่
"มั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลง" ว่า ทุกอย่างเป็นอนัตตา
"อนัตตา" หมายความว่า ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ไม่อยู่ใน
อำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น แต่ "เกิด" เพราะ "มี
เหตุปัจจัย" ที่จะทำให้เกิดขึ้น เป็นอย่างนั้น ๆ ใช่ไหม?
เพราะฉะนั้น ตอนนี้ "มีตา" ไหม?

คุณชลิต :

มีครับ

ท่านอาจารย์ :

ตา "ของเรา" หรือเปล่า?

คุณชลิต :

ตา "ของผม" ครับ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ตรงแล้วละ "ธรรมะ" คือ อะไรละ? สิ่งที่มีจริง ๆ "ตา"
มีจริง ห้ามไม่ให้ตาเกิด ได้ไหม?

คุณชลิต :

ไม่ได้

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร "ตา"
ที่เกิดแล้ว ดับแล้ว เป็นใครหรือเปล่า?

คุณชลิต :

ไม่ครับ

ท่านอาจารย์ :

เป็นของใครหรือเปล่า?

คุณชลิต :

ไม่ครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น "ตา" มีไหม?

คุณชลิต :

ไม่มีครับ

ท่านอาจารย์ : เดียวนี้คะ

คุณชลิต : ถ้าตอนนี้ก็มีครับ ตาเนื้อหรือครับ?

ท่านอาจารย์ : ยังไงก็ตามแต่คะ ตรงไปตรงมาเลย ตรงไปตรงมาว่า เดียวนี้ มีตาไหม?

คุณชลิต : มีครับ

ท่านอาจารย์ : "เป็นธรรมะ" หรือเปล่า?

คุณชลิต : ไม่เป็น

ท่านอาจารย์ : เนี่ยคะ คือการฟังของเรา ขอประทานโทษ ที่ต้องสนทนา อย่างนี้

คุณชลิต : ดีครับ ขอบคุณครับ

ท่านอาจารย์ : เพราะรู้ว่า คนที่เพิ่งเริ่มฟัง ไม่มีทางที่จะเข้าใจจริง ๆ "เหมือนเข้าใจ" คำธรรมดา ๆ ง่าย ๆ ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง แน่ ๆ เพราะ กำลังมี แล้วก็ ไม่มีใครสามารถที่จะไปสร้าง หรือ ไปทำให้เกิดขึ้นด้วย แต่ เกิดแล้ว ต้องมีปัจจัยที่จะทำให้สิ่งนี้ เกิดขึ้น เป็นอย่างนั้น ไม่เป็นอย่างอื่น แต่เรายังไม่สามารถที่จะรู้ถึงปัจจัย ที่ทำให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น เพราะเรายังไม่ได้รู้ "ตัวจริง" ของธรรมะนั้นเลย ถูกปิดบังไว้หมด ด้วย "ความไม่รู้"





...เพราะฉะนั้น เราต้อง "ค่อย ๆ " เป็น "คนตรง" ที่จะ
 "ไตร่ตรอง" และ "ตรงต่อความจริง" ตลอดไป หมายความว่า
 ถ้าคลาดเคลื่อน ไม่จริง ปัญญา คือความเห็นที่ถูกต้อง
 ต้องสามารถรู้ได้ ว่านั่นไม่ถูกนั้นไม่จริง เพราะฉะนั้น
 ไม่ใช่ "เรา" ตัดสิน แต่ "ใคร?" ที่จะรู้ยิ่งกว่าใคร ในสากล
 จักรวาล เทวดา ยังต้องมาเฝ้า พูลถาม พระพรหม ก็ยัง
 ต้องมาเฝ้าพูลถาม...





แม้แต่เรื่องธรรมดา ว่า มงคล คืออะไร? แค่นี้ คิดกันไปต่าง ๆ เหมือนตอนแรกที่เราพูดกันว่า "ต่างคน ต่างคิด" แต่ "คิดอะไร?" ถูก หรือ ผิด? "คิด" เรื่องอะไร? "คิด" ตามที่ "ได้ฟัง" หรือ "คิดเอง?" เพราะฉะนั้น ถ้ามองอีกครั้งหนึ่ง ถ้ามองไปถ้ามองมาก็ได้ ใช่ไหม?

คุณชลิต :

ได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

นี่เป็นประโยชน์ ที่ ถ้าคุณชลิต จะเข้าใจถูกต้อง ตามพระธรรม แม้นสักนิดหนึ่ง ดิฉันก็ดีใจมาก

คุณชลิต :

สาธุ ขอบคุณครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เพราะรู้สึกว่าการได้พบกัน ไม่มีอะไรจะมีประโยชน์เท่ากับเป็นเพื่อนที่ดี ที่ให้ "สิ่งที่ถูกต้อง" ไม่ผิดเลย เพราะฉะนั้น ขณะนี้ "ตา" มีไหม?

คุณชลิต :

"ตา" มีครับ

ท่านอาจารย์ :

มี นะคะ ทำให้ตา เกิดขึ้นได้ไหม?

คุณชลิต :

ทำไม่ได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ได้ นะคะ เพราะฉะนั้น "ตา" ขณะนี้ "เห็น" อะไรหรือเปล่า?

คุณชลิต : เห็นอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ : ตาค่ะ ตา ตา

คุณชลิต : ตาของผม?

ท่านอาจารย์ : นี่ ของผม ก็มาแล้ว เป็นธรรมชาติต่างหาก ไม่ใช่ของใคร

คุณชลิต : ครับผม

ท่านอาจารย์ : พอพูดถึง "ตา" ไม่ใช่ของใครเลย สิ่งหนึ่ง ที่มีจริง เท่านั้น
จะอยู่ที่ไหนก็ได้ ในน้ำมีตาไหม?

คุณชลิต : ไม่มีมังครับ?

ท่านอาจารย์ : ไม่มีปลา? เพราะฉะนั้น มีตาไหม? ในน้ำ นก มีตาไหม?
งู? "ตา" ไม่เป็นคน ไม่เป็นนก ไม่เป็นปลา ตา เป็น ตา นี่
คือ ธรรมชาติ ที่ ตรง แล้วก็ เปลี่ยนแปลงไม่ได้!!! แล้ว ตา
จริง ๆ นี่คืออะไร?



คุณชลิต : เป็นเนื้อเยื่อ เป็นออกแกนสซึม เป็น...

ท่านอาจารย์ : ถ้าเป็นเนื้อ ไม่เป็นปัจจัยให้ "จิตเห็น" เกิด ตรงนี้ก็มีเนื้อ
ตรงนั้นก็มีเนื้อ ไม่เห็น "จิตเห็น" เกิดตรงนั้นเลย เพราะ
ฉะนั้น "ตา" ต้องเป็นรูป ที่มองไม่เห็น และ ไม่ใช่อ่อน
ไม่ใช่แข็ง ด้วย ที่ "เห็น" คือ สิ่งหนึ่ง ในโลกที่โลกก็ตาม
จะมีธรรมชาติเพียงอย่างเดียว ที่สามารถเห็นได้ คือ สิ่ง
ที่กำลังปรากฏให้เห็น เดียวนี้!!!



"เสียง" ไม่ได้ปรากฏให้ "เห็น" "กลิ่น" ไม่ได้ปรากฏให้ "เห็น" "ความคิด" ไม่ได้ปรากฏให้ "เห็น" "ความโลภ" ไม่ได้ปรากฏให้ "เห็น" ไม่มีอะไรสักอย่าง ที่ปรากฏให้เห็นได้ นอกจาก "สิ่งที่กำลังปรากฏ" เท่านั้น หนึ่งในบรรดาธรรมะทั้งหลาย คือ หนึ่งในสิ่งที่มีจริงทั้งหลาย มีเพียงสิ่งเดียว แล้วจะเห็นเมื่อไหร่? "สิ่งนี้" จะ "เห็น" เมื่อไหร่? จะ "ถูกเห็น" เมื่อไหร่?

คุณชลิต :

"สิ่งนี้" หมายถึงอะไรครับ?

ท่านอาจารย์ :

ขณะนี้ มี "สิ่งที่ปรากฏให้เห็น" ไหม?

คุณชลิต :

ครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้ว ปรากฏกับอะไร?

คุณชลิต :

ปรากฏกับอะไร? ผมไม่เข้าใจคำถาม

ท่านอาจารย์ :

ถ้าไม่มี "ตา" ไม่มี "จิต" ที่เกิดขึ้น "เห็น" สิ่งที่กำลังปรากฏ "ปรากฏ" ได้ไหม?

คุณชลิต :

ปรากฏได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

ไม่มีตา

คุณชลิต :

ไม่มีตา ก็ไม่เห็น

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เพราะฉะนั้น "สิ่งนี้" แม้มีจริง แต่ถ้า ไม่มี "เห็น" สิ่งนี้ ปรากฏไม่ได้ว่ามี

คุณชลิต :

อืมมม

ท่านอาจารย์ : "เริ่ม" เป็นผู้ตรง ต่อคำว่า "อนัตตา" เพราะฉะนั้น พูดคำไหน ตรง ต่อคำนั้นไปตลอด ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง อะไรที่มีจริง ก็ต้องจริง

คุณชลิต : ครับ



ท่านอาจารย์ : "แข็ง" มีจริงไหม? เมื่อไหร่?

คุณชลิต : เมื่อเรากำหนดให้มัน....

ท่านอาจารย์ : "เรา" อีกแล้ว (หัวเราะ) เห็นไหม? "แข็ง" มีจริง เมื่อไหร่? โต๊ะ แข็งไหม?

คุณชลิต : แข็งครับ

ท่านอาจารย์ : เมื่อไหร่?

คุณชลิต : เมื่อจิตไปจับครับ เมื่อจิตไปจับ ไปให้ความหมาย ไปตีความหมาย

ท่านอาจารย์ : ตีลังกาก็ไม่แข็ง (หัวเราะ) แต่ แค่ "กระทบ" "แข็ง" ปรากฏ

คุณชลิต : กายสัมผัส เหวอครับ?

ท่านอาจารย์ : ใช้คำว่า "กระทบ" แล้วต่อไป เราจะค่อย ๆ เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น จนกระทั่ง มีความเข้าใจ ความเป็นอนัตตา มันคงขึ้น นี่คือ "ปริยัติ" แต่ถ้า ไม่มีความรู้ อย่างนี้เลย กำลังเห็นอย่างนี้ กำลังกระทบอย่างนี้ จะรู้ได้อย่างไร? ว่า "เป็นธรรมะ" "ไม่ใช่เรา" ไม่มีทาง เพราะฉะนั้น จึงอาศัยพระธรรม เป็นที่พึ่ง เคยพูด พุทธัง สรณัง คัจฉามิ ไหม?



- คุณชลิต : เคยครับ
- ท่านอาจารย์ : หมายความว่า?
- คุณชลิต : ไม่ทราบครับ
- ท่านอาจารย์ : เห็นไหม? แล้วพูดทำไม?
- คุณชลิต : มันอยู่ในบทสวด นะครับ
- ท่านอาจารย์ : นั่นสิคะ แล้ว สวดทำไม?
- คุณชลิต : สวดเออสมาธิ ครับ
- ท่านอาจารย์ : แล้ว สมาธิ คือ อะไร?
- คุณชลิต : เอ้อ...ความเป็นหนึ่ง ความนิ่ง ๆ ของจิต ครับ
- ท่านอาจารย์ : เป็นธรรมะ หรือเปล่า?
- คุณชลิต : เป็นสภาวะ เป็นธรรมะ ครับ
- ท่านอาจารย์ : ดีไหม? สมาธิ?
- คุณชลิต : ดีครับ
- ท่านอาจารย์ : ผิด!!! (หัวเราะ)



...เพราะว่า "สมาธิ" ไม่ใช่ "จิต" ถูกต้องไหม? ต้องแยก
ละเอียดยิบย่อย "จิต" เป็นใหญ่ เป็นประธาน ในการรู้แจ้ง
แต่ละหนึ่ง ที่กำลังปรากฏ ในเสียง ในกลิ่น ในอะไรก็
ตามแต่ "ทีละหนึ่ง" ด้วย "จิต" ทำอย่างอื่น ไม่ได้เลย!!!
จิต "จำ" ไม่ได้ จิต "รู้" ไม่ได้ แต่ว่า มีสภาพ "นามธรรม"
ที่เกิดกับจิต แต่ไม่ใช่จิต แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ๕๒
ประเภท แล้วแต่ว่า จะมี "เจตสิก" นามธรรม ที่เกิดกับจิต
ใช้คำว่า "เจตสิก" แล้วแต่ว่า เจตสิกใด เกิดกับจิตนั้น ก็
ทำหน้าที่ของเจตสิกนั้น ๆ พร้อมกับจิต ที่เกิดขึ้นเห็น
หรือเกิดขึ้นรู้แจ้งอารมณ์ เพราะฉะนั้น "แจ้ง" มี ใช่ไหม?
"อะไร?" รู้แจ้ง ว่าแจ้งมี ร่างกายจริง ๆ ไม่ใช่สภาพรู้
เพราะฉะนั้น ต้องแยกละเอียด ตั้งแต่ต้น ว่า สิ่งที่มีจริง
หลากหลายมากมาย แต่ก็ต่างกันเป็นสองประเภทใหญ่ ๆ
คือ สภาพธรรมะที่เกิดขึ้นอย่างหนึ่ง มี ไม่ใช่ไม่มี แต่ ไม่
สามารถจะรู้อะไรได้ เช่น แจ้ง , เสียง , กลิ่น , รส ไม่รู้

อะไรเลย แต่ถ้าไม่มี "ธาตุรู้" หรือ "สภาพรู้" เกิดขึ้น "รู้" สิ่ง
ต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ไม่ปรากฏว่ามี...



ค่อย ๆ ฟัง ถ้าไม่มี "สภาพรู้" หรือ "ธาตุรู้" เกิดขึ้น "รู้" สิ่ง
นั้น ๆ" ก็ไม่ปรากฏว่ามีสิ่งนั้น เพราะฉะนั้น "โลก" มี
ไหม? เคยได้ยินคำว่า "โลก" ไหม?

คุณชลิต :

เคยครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้วเคยคิดอย่างไร?

คุณชลิต :

ก็แต่ก่อน ก็คิดว่า เป็นดาวเคราะห์ดวงหนึ่ง อะไรอย่างนี้
ตาม Definition

ท่านอาจารย์ :

แต่ความจริง พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
ตรัสคำนี้ไว้ หมายความว่า สิ่งที่มี เมื่อเกิดขึ้นแล้วดับ
ไป สิ่งที่มีนั้นแหละ เกิดแล้วดับ เป็น "โลก" ทั้งหมด สิ่ง
ใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น สิ่งนั้นต้องดับ เป็นธรรมดา สิ่งที่เกิดดับ
นั้นแหละ เป็น "โลก" แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง
พอรวมกัน ก็กว้างใหญ่ไพศาล ใช่ไหม? กล่าวว่ ดาว
ดวงหนึ่ง



แต่ความจริง แรกๆ ย่อยไปแล้ว ก็คือ ต้องมีธาตุที่เป็นหนึ่ง
ไม่เหมือนกับธาตุใด ๆ เลย ทั้งสิ้น แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง
แต่ละหนึ่ง เช่น "เห็น" ไม่ใช่ "ได้ยิน" "เสียง" ไม่ใช่ "กลิ่น"
เป็น "แต่ละหนึ่ง" ทั้งหมด "เป็นธรรมะ" ทั้งหมด "เป็น
อนัตตา" ทั้งหมด!!! เพราะฉะนั้น ที่เคยเข้าใจว่า "เรา" ถูก
หรือ ผิด ???

คุณชลิต :

ผิดครับ

ท่านอาจารย์ :

ผิด นะคะ แต่ "เป็นเรา" อยู่ ไช้ไหม?

คุณชลิต :

เป็นอยู่ครับ

ท่านอาจารย์ :

จนกว่าจะเข้าใจขึ้น ถ้า "ความเข้าใจ" ยังน้อย ก็ยัง "เป็น
เรา" อยู่ นั่นแหละ





เพราะฉะนั้น จึงมี ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ๓ คำ ภาษา
บาลี หมายความว่า ปริยัติ คือ รอบรู้ ในพระพุท
พจน์ "คำ" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยากไหม?

คุณชลิต :

ยากครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะอะไร ว่ายาก?

คุณชลิต :

บางความหมาย ผมก็ไม่รู้ความหมายจริง ๆ ของ "คำ"

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ถูกต้อง เพราะละเอียด ลึกซึ้งอย่างยิ่ง ที่ยาก แล้วเรา
สามารถที่จะรู้ได้เร็ว ไหม?

คุณชลิต :

ไม่เร็วครับ

ท่านอาจารย์ :

นานไหม? กว่าที่จะรู้ได้?

คุณชลิต :

ใช้เวลานานครับ

ท่านอาจารย์ :

นี่คือ ปริยัติ ยังไม่ถึง ปฏิบัติ ถ้าไม่มีความเข้าใจเลย ไม่
มีเหตุปัจจัยที่จะทำให้ "สติสัมปชัญญะ" เกิดขึ้น "ถึง
เฉพาะลักษณะของสภาพธรรมะ" เพียง "หนึ่ง" ที่ละ
หนึ่ง ด้วยความเข้าใจขึ้น ในความ "ไม่ใช่เรา"





เพราะฉะนั้น ปริยัติ ส่องทางให้ปฏิบัติ เกิดขึ้น รู้ความจริง ถ้าไม่มีปริยัติ การฟังเลย ไม่มีทางเลย ที่จะเข้าใจถูก เพราะ "แข็ง" ก็ยังคง เป็นเรา เป็นโต๊ะ เป็นอะไรก็แล้วแต่ แต่ความจริง "แข็ง" เป็นอะไรไม่ได้เลย เพราะ "แข็ง" เป็น "แข็ง" สิ่งที่มีจริง เกิดขึ้นเป็น "แข็ง" เป็นธรรมชาติ ทั้งหมด นี่เป็นคำของผู้ที่ตรัสรู้หรือเปล่า?

คุณชลิต :

ไม่ทราบครับ

ท่านอาจารย์ :

ถ้าพูดถึงสิ่งที่มีจริง ซึ่งไม่เคยรู้มาก่อน ให้เกิดความรู้ขึ้น เข้าใจถูกขึ้น จะเป็นคำสอนของคนอื่นได้ไหม?

คุณชลิต :

ก็ได้ครับ

ท่านอาจารย์ :

ก็ได้? อย่างนั้น เราก็ไม่ต้องฟังพระพุทธเจ้า ไม่ต้องมีพระพุทธเจ้า เป็นที่พึ่ง ใครจะรู้ เกินพระพุทธเจ้า? เพราะฉะนั้น แม้แต่การฟัง ก็ยังสามารถที่จะรู้ได้ว่า "เราฟังใคร?" คำจริงทุกคำ พระพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นคำของพระองค์ ไม่ว่าท่านพระสารีบุตรจะกล่าว ท่านพระมหาโมคคัลลานะจะกล่าว หรือ ใครจะพูด "คำจริง" นั้น ต้องมาจากการได้ฟัง ได้เข้าใจ "คำ" ที่พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว



...เพราะฉะนั้น เราสามารถ ที่จะเกิด "ความเข้าใจของ
ตัวเอง" การฟังพระธรรม ไม่ใช่ให้เชื่อ แต่ว่า พิจารณา
แล้ว "ความเห็นถูก" เกิดขึ้นเมื่อไหร่ ความเห็นถูก ไม่ใช่
ความเห็นผิด "ความเห็นถูก" เกิดแล้ว เป็น "ความเห็น
ถูก" "ไม่ใช่เรา" จนกว่า ทุกอย่าง เมื่อไหร่ ปัญญา รอบรู้
ในพระพุทธรูป "เริ่ม" เป็นปัจจัย ให้ธรรมะ ที่สามารถที่จะ
จะ เข้าถึงความจริงของ "เห็น" เดียวนี้!!! "ตรง" ตามที่ได้
"ฟัง" ทีละเล็กทีละน้อย ทีละเล็กทีละน้อย จนสภาพ
ธรรมะนั้น ปรากฏจริง ๆ อย่างที่ตรัสไว้ดีแล้ว ด้วย
ปัญญาของตนเอง!!! ที่ (มา) จากการฟัง จนกระทั่ง เป็น
ปัจจัยให้ ขณะนั้น เป็นปกติ รู้สิ่งที่เกิดขึ้น เป็นปกติ ตาม
ปกติ...



...เพราะ ถ้าไม่ใช่ปกติ ไม่มีทางที่จะรู้ความจริง เพราะ
"ความเป็นเรา" ลึกมาก และ "โลภะ" ก็เป็น "มายา" อย่าง
ยิ่ง "หลง" อย่างยิ่ง ให้คิดว่า นี่ถูก!!! นี่ใช่!!! แต่ความจริง
"เป็นเรา" เพราะไม่ได้รู้ความจริง ที่ละเอียดที่ละน้อย...



คุณชลิต :

ท่านอาจารย์ :

ขณะนี้ พระพุทธเจ้าตรัสว่า "เห็น" เกิดแล้วดับ จริงไหม?
จริงครับ

จริงนะคะ มีศรัทธาแล้วค่ะ จากไม่มีศรัทธา มีศรัทธา
และศรัทธาจะเพิ่มขึ้น มั่นคงขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอย่าง
อื่นเลย ไม่ฟัง "คำของคนอื่น" เลย แต่ ฟัง "คำ" ที่ ฟังแล้ว
เข้าใจ "ตรง" สามารถไตร่ตรองเองได้ เข้าใจเองได้ เป็น
"สาวก" คือ "ผู้ฟัง" ไม่ใช่สาวกของเดียวยุติ ในสมัยพุทธ
กาล มีอาจารย์สัญญาชัย มีภิกขุโคศล มีปุณณกัสนปะ
ไม่ใช่คำของคนเหล่านั้นเลย แต่เป็นคำของพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า เพราะฉะนั้น "คนฟังเข้าใจ" สามารถที่จะบอก
ได้ เข้าใจได้เลย (ว่า) นั่น เป็นคำของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าหรือเปล่า? หรือเป็นคำของคน "คิดเอง" ? หรือเป็น
คำที่ เพียงอ่าน แล้วเข้าใจเอง อธิบายเอง เขียนตำราเอง
บอกคนอื่นเอง แต่ ไม่ถูกต้อง!!! เพราะ "ยังเป็นเขา"



เพราะฉะนั้น มีที่ฟังหรือยัง?

คุณชลิต :

หมายถึงผมหรือครับ? มีแล้วครับ

ท่านอาจารย์ : ใคร?

คุณชลิต : พระพุทธเจ้าครับ

ท่านอาจารย์ : เท่านั้นหรือคะ? มีอะไรอีกไหม?

คุณชลิต : คำสอนของพระองค์ครับ

ท่านอาจารย์ : ค่ะ เพราะฉะนั้น มีพระพุทธเจ้า มีพระธรรม และอะไรอีก?

คุณชลิต : พระสงฆ์ครับ

ท่านอาจารย์ : พระสงฆ์ สุปฏิปันโน ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ไม่ใช่เพราะคนอื่นสรรเสริญ ว่าเขาปฏิบัติดี แต่ต้องเป็น "ปัญญา" ที่ทำให้ปฏิบัติดี คือ ปฏิบัติ ตรง และ ถูก ตามความเป็นจริง



เพราะฉะนั้น เราก็ "มีตน เป็นที่พึ่ง" แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นเราจริง ๆ แต่มี "ปัญญา" ความเห็นถูก จากการได้ฟังพระธรรม ทำให้ชาตินี้ ไม่หลงผิด!!! ไม่เข้าใจผิด!!! เพราะเหตุว่า ถ้าเข้าใจผิด...หันหลัง...ให้พระสัทธรรม...ไม่มีโอกาสที่จะได้ "รู้จัก" พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย เหมือนพวกเดียรถีย์ ในครั้งพุทธกาล พระพุทธเจ้าประทับอยู่ไม่ไกลเลย ไม่มาเฝ้า เราอาจจะเป็นอย่างนั้น!!! ถ้าเราประมาท

คุณชลิต : น่ากลัว

ท่านอาจารย์ : น่ากลัวมาก เพราะฉะนั้น จึงเป็นผู้ที่ "ตรง" บารมีทั้ง ๑๐ มั่นคง อดทน ยากแน่ ๆ

คุณชลิต : ยากครับ

ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ถ้าบอกว่าไม่ยาก ผิด หรือ ถูก ?
คุณชลิต : ผิดครับ
ท่านอาจารย์ : ผิด!!! ต้องยอมรับ ตามความเป็นจริง เพื่อเราจะได้เป็น
คนที่เห็นถูกต้อง



ชาตินี้ มีโอกาสจะได้ "รู้การเกิดดับของจิตเห็น" ไหม?
คุณชลิต : อืมม ไม่กล้าคอนเฟิร์ม (ยืนยัน) ด้วยตัวเอง
ท่านอาจารย์ : ทำไมล่ะคะ? "ตรง" ไงคะ? ลองคิดคะ ชาตินี้ มีโอกาสจะ
ได้ประจักษ์ รู้แจ้งการเกิดดับของ "จิต" เดียวนี้ไหม? ไม่
ว่าจะ "เห็น" หรือ "ได้ยิน" หรือ "คิด"
คุณชลิต : ชาตินี้เหวอครับ? ไม่แน่ใจ ไม่แน่!!
ท่านอาจารย์ : ยังมีหวังหรือคะ? "ไม่แน่ใจ" นี้ หมายความว่า ยังมีหวัง
หรือคะ?
คุณชลิต : ก็ครับ มองในแง่ดีไว้ก่อน (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

คือ โลกะ ค่ะ ยังเป็นทาสของโลกะ แล้ว อะไร? จะรู้ว่า
นั้นเป็นศัตรูภายใน ไม่ได้อยู่ข้างนอกเลย ศัตรูภายนอก
ทำร้ายกายได้ ทำร้าย "ใจ" ไม่ได้ แต่ว่าศัตรูภายใน ทำ
ร้ายใจ ทันทีที่เกิดขึ้น ไม่อย่างนั้น พระผู้มีพระภาคฯ ไม่
ทรงแสดงพระธรรม ๔๕ พรรษา อนุเคราะห์อย่างยิ่ง และ
ข้อสำคัญ ต้องไม่ลืมว่า เมื่อตรัสรู้แล้ว ไม่น้อมพระทัยที่
จะทรงแสดงพระธรรม เพราะอะไร? ธรรมะ ลึกซึ้ง กว่า
จะได้ตรัสรู้ คือ รู้ความจริงของสิ่งที่กำลังเกิดดับ เดี่ยวนี้!!!
ยากแค่ไหน?!!! ต้องเป็น "ปัญญา" จริง ๆ



...เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มีปัญญาเล็กน้อย คือ เริ่มตั้งแต่
เข้าใจถูก เห็นถูก ด้วยการ "ฟัง" ไม่มีปัจจัยที่จะทำให้
สามารถ "ถึงเฉพาะ" ด้วย "สติสัมปชัญญะ" ที่จะ "รู้ความ
จริงเดี๋ยวนี้" ได้ นี่คือ พระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ เพื่อ

อนุเคราะห์ พระมหากรุณา ไม่ให้เห็นผิด!!! เพราะเหตุ
ว่า ถ้ามีความเห็นผิด ไม่ใช่ชาตินี้ชาติเดียว ชาตินี้...ยัง
หันหลังให้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า...พระสัทธรรม...เพราะ
ฉะนั้น...ต่อไป...ก็ไม่มีวันพบ...ก็จะเป็นพวกเดียรฉัตร
สาวกเดียรฉัตร เพราะไม่เห็นประโยชน์ ของการ "เป็นผู้ที่
ตรง" ที่สามารถจะ "เริ่มเข้าใจถูกต้อง" ในชั้น "ฟัง ความ
จริง"...



...เพราะฉะนั้น ศรัทธา หรือไม่ศรัทธา รู้ได้เลย ถ้าเป็น
ความเห็นผิด ไม่ใช่ศรัทธา จิตขณะนั้น ไม่ผ่องใส มีโลภะ
มีความต้องการ มีความไม่รู้ มีความเห็นผิด!!! เพราะ
ฉะนั้น จิตขณะนั้น หม่นหมอง เจือปนด้วยกิเลส ท่านใช้
คำว่า เศร้าหมอง มีมลทิน เพราะกิเลส ซึ่งกิเลสทั้งหมด
ดับได้ มีผู้บรรลุดุคธรรม เป็นพระอรหันต์มากมาย
เพราะ "รู้ความจริง" ไม่ใช่ เพราะ "ไม่รู้!!! เพราะฉะนั้น
"การฟัง" จึงเป็นผู้ที่ละเอียดอย่างยิ่ง เป็นผู้ "ตรง" และรู้
ว่า "พระสัมมาสัมพุทธเจ้า" เป็นใคร? แล้ว "เรา" เป็น
ใคร?...



ถามอีกครั้งหนึ่ง ชาตินี้ มีโอกาสที่จะได้รู้แจ้งสภาพธรรมะที่กำลังเกิดดับ เดียวนี้ไหม?

คุณชลิต :

เอ่อ...คงไม่แน่ใจ...คงไม่...

ท่านอาจารย์ :

"คง" หมายความว่าอย่างไร? "คง" ยังมีหวัง?

คุณชลิต :

ก็อยากจะทำให้ดีที่สุดนะคะ

ท่านอาจารย์ :

อยากนะ ใครอยากล่ะคะ?

คุณชลิต :

ผมเองครับ ความโลภ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น "ไม่ใช่ปัญญา" ถ้าเป็น "ปัญญา" "ทำ" ได้ไหม?

คุณชลิต :

ทำได้

ท่านอาจารย์ :

ใครทำ?

คุณชลิต :

เอ่อ...ก็ยังเป็นผมอีก

ท่านอาจารย์ :

เพราะไม่รู้ว่า ที่ "ยึดถือ" ว่า "เรา" คือ จิต เจตสิก รูป เท่านั้น "ปรมาตมธรรม" เราได้ยินคำว่า "ธรรมะ" สิ่งที่มีจริง เรายังได้ยิน "ปรมาตมธรรม" ปะ-ระ-มะ คือ บรม ยิ่งใหญ่ อรรถ สภาพนั้น ๆ ไม่มีใครบังคับบัญชาได้ "โกรธ" เกิด "ลักษณะ" ของโกรธ เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลย "อวิชชา" กำลังไม่รู้ไม่เข้าใจ จะให้เป็น ความรู้ ความเข้าใจ ได้อย่างไร? "อวิชชา" ไม่มีทางจะเข้าใจ!!! แต่ว่า "ปัญญา" ความเข้าใจเกิดขึ้น "อวิชชา" ก็ไม่สามารถที่จะเกิด ในขณะที่ "วิชชา" เกิดได้ ทีละเล็กทีละน้อย

จนกระทั่ง "วิชา" มีกำลังขึ้น เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดในชีวิต ในบรรดาสังฆารธรรม ทั้งหมด "ปัญญา" ประเสริฐสุด เพราะสามารถดับกิเลสได้ ถ้าดับกิเลสไม่ได้ ไม่มีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีสาวก



แต่ไม่ใช่ว่า ใครก็ดับกิเลสได้ โดยไม่รู้อะไร ต้องมั่นคง เพราะฉะนั้น ศรัทธา คือ ได้ฟังแล้ว เคยฟังอย่างนี้มาก่อนหรือเปล่าคะ?

คุณชลิต :

ไม่เคยครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะ "ก่อนการตรัสรู้" จะไม่มีใครกล่าว "คำอย่างนี้" เลย ใหม่หมด แต่พอตรัสรู้แล้ว ทรงแสดงพระธรรมแล้ว ได้ยิน ได้ฟัง ต่อ ๆ กันมา แต่ต้องรักษาคำสอนไว้ ไม่ให้คลาดเคลื่อน หรือ ลบเลือน เพราะ เข้าใจผิด ได้ง่ายมาก อย่างเมื่อคืน "จะพยายาม" ถูกไหม?

คุณชลิต :

ครับ

ท่านอาจารย์ :

จะพยายาม? จะพยายามได้ไหม? พยายามทำอะไร?

คุณชลิต :

ก็ปฏิบัติให้อยู่ในร่องในรอย

ท่านอาจารย์ :

(หัวเราะ) ร่องรอย คือ อะไร? นี่เริ่ม "คิดเอง" แล้ว

คุณชลิต :

ใช่ครับ

ท่านอาจารย์ :

แปรแล้ว จาก ธรรมะ ไม่ได้ฟังแล้ว ไม่ได้ฟังต่อไปอีก ซึ่งจะทำให้ตรง ต่อไปอีก ก็กลายเป็น คลาดเคลื่อน แล้ว



...แล้วก็ไม่รู้ตัว ถ้าไม่บอก ถ้าไม่มี "คำของพระพุทธเจ้า" ตรัสไว้อย่างละเอียดถึง ป้องกันทุกอย่าง ปริยัติ ปฏิบัติ ยังไม่พอ สัจญาณ กิจญาณ กตญาณ กำกับไว้อีก เพราะฉะนั้น "มีที่ฟัง" เมื่อได้ฟังพระธรรม และเข้าใจขึ้น ความเป็น "ผู้ตรง" คนอื่นเลือกให้ไม่ได้เลย ตามการสะสม ใครสะสม ที่จะมีโลภะมาก โลภะพาไปได้ตลอด พาไปไหนก็ได้ พาไปสวรรค์ก็ได้ รูปพรหมก็ได้ อรูปพรหมก็ได้ วนเวียนอยู่อย่างนี้แหละ พาออกจากสังสารวัฏฏ์ และดับกิเลส ไม่ได้!!!...



เรื่องปฐมโพธิกาล

พระศาสดาประทับนั่ง ณ ควงไม้โพธิพฤกษ์ ทรงเปล่งอุทานด้วยสามารถ เบิกบานพระหฤทัย ในสมัยอื่น พระอานนท์เถระทูลถาม จึงตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า "อนЕКชาติสังสาร" เป็นต้น.

ทรงกำจัดการแล้วทรงเปล่งพระอุทาน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นแล ประทับนั่ง ณ ควงไม้โพธิพฤกษ์ เมื่อพระอาทิตย์ยังไม่อัสดงคต ทรงกำจัดการและพลแห่งมารแล้ว ในปฐมยาม ทรงทำลายความมืดที่ปกปิดบุพเพนิวาสญาณ, ในมัชฌิมยาม ทรงชำระทิพยจักขุให้หมดจดแล้ว, ในปัจฉิมยาม ทรงอาศัยความกรุณาในหมู่สัตว์ ทรงหยั่งพระญาณลงในปัจจุการแล้ว ทรงพิจารณาปัจจุการนั้น ด้วยสามารถแห่งอนุโลมและปฏิโลม ในเวลาอรุณขึ้น ทรงบรรลुพระสัมมาสัมโพธิญาณ พร้อมด้วยอัศจรรย์หลายอย่าง เมื่อจะทรงเปล่งอุทานที่ พระพุทธเจ้าหลายแสนพระองค์ไม่ทรงละแล้ว จึงได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า "เราแสวงหานายช่างผู้ทำเรือน เมื่อไม่ประสบ จึงได้ท่องเที่ยวไปสู่สังสาระ มีชาติเป็นอนЕК ความเกิดบ่อย ๆ เป็นทุกข์, แะนายช่างผู้ทำเรือน เราพบท่านแล้ว, ท่านจะทำเรือนอีกไม่ได้, ที่โครงทุกซี่ของท่าน เราหักเสียแล้ว ยอดเรือนเราก็มือเสียแล้ว, จิตของเราถึงธรรมปราศจากเครื่องปรุงแต่งแล้ว, เพราะเราบรรลุธรรมที่สิ้นต้นหาแล้ว "

พระสูตรต้นปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท เล่มที่ ๔๒ หน้าที่ ๑๗๘ – ๑๘๐



ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธา ของคุณอมรา พวงชมพู สำหรับรสของพระธรรม อันเลิศ ที่สุด ครั้งหนึ่งในสังสารวัฏฏ์ เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่จะซาบซึ้งยิ่งในหทัย ไปตราบนานกาลนาน ในขณะที่ของธรรมทานอันเลิศ แวดล้อมด้วยบรรยากาศที่โอ้อ่า โอบารออย่างยิ่ง ทั้งหมด ดับไปแล้ว หดไปแล้ว ไม่มีวันที่จะหวนกลับมาอีก



กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง

ขอบพระคุณและขออนุโมทนาคุณอมรา พวงชมภู

คุณเผ่าทิพย์ มอนเทนดอน พี่เดือนฉาย คำอำนวย และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านที่ติดตามการเจริญกุศลของท่านอาจารย์ในครั้งนี้ครับ

